Eşeyli ve Eşeysiz Üreme

Çalışma Kâğıdı · 30 Soru · Kolaydan Zora

Ad Soyad _____ Sınıf / No _____ Tarih _____

KONU ÖZETİ

- **Üreme:** Canlıların nesillerini devam ettirmek için kendilerine benzer yeni canlılar oluşturmasıdır.
- **Eşeyli üreme:** İki ata canlıdan yeni bireyler oluşur; dişi ve erkek üreme hücreleri görev alır.
- **Eşeysiz üreme:** Tek ata canlıdan yeni bireyler oluşur; üreme hücreleri görev almaz.
- **Vejetatif üreme:** Bitkilerin kök, gövde ya da yaprağından yeni bitki oluşması (çilek, patates, söğüt). **Bölünme:** Tek hücreli canlının bölünerek iki yeni canlı oluşturması (amip, öglena, bakteri).
- **Tomurcuklanma:** Vücutta oluşan çıkıntının gelişerek yeni birey oluşturması (hidra, maya mantarı). **Rejenerasyon ile üreme:** Kopan, belirli büyüklükteki parçanın kendini tamamlayıp yeni canlı oluşturması (planarya, denizyıldızı).

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 Canlıların nesillerini devam ettirmek için kendilerine benzer yeni canlılar oluşturmasına ne ad verilir?

2 Boşlukları doldurunuz.
a) İki ata canlıdan yeni bireyler oluşmasına ..... üreme denir.
b) Tek ata canlıdan yeni bireyler oluşmasına ..... üreme denir.

3 Şemada eşeysiz üreme çeşitleri gösterilmiştir. Her çeşide birer canlı örneği yazınız.

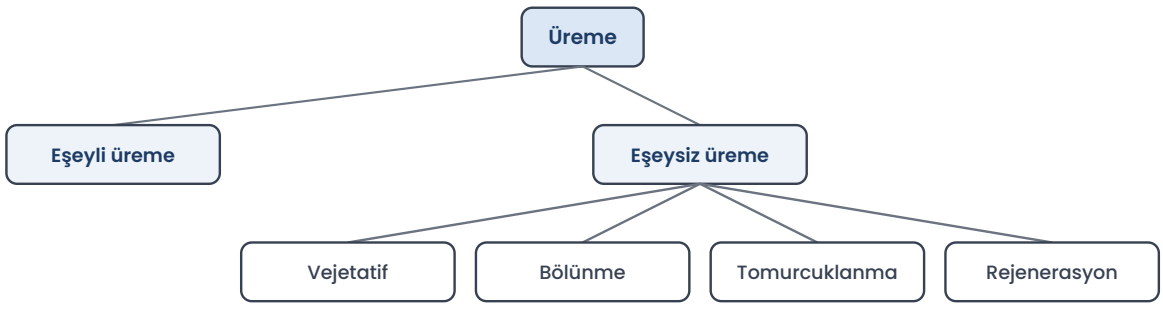

4 Canlıları üreme çeşitleriyle eşleştiriniz.
1) Öglena 2) Maya mantarı 3) Patates 4) Denizyıldızı
a) Tomurcuklanma b) Rejenerasyon c) Bölünme d) Vejetatif üreme

5 Aşağıdaki ifadelerin doğru (D) ya da yanlış (Y) olduğunu belirtiniz.
(…) Eşeysiz üremede dişi ve erkek üreme hücreleri görev alır.
(…) Vejetatif üreme bitkilerde görülür.
(…) Bölünme ile üreme tek hücreli canlılarda görülür.
(…) Eşeyli üremede iki ata canlı bulunur.

6 Bir bahçıvan söğüt ağacından kestiği dalı nemli toprağa dikmiş ve daldan yeni bir söğüt gelişmiştir. Bu üreme çeşidi hangisidir?

A) Bölünme B) Vejetatif üreme C) Tomurcuklanma D) Eşeyli üreme

7 Tomurcuklanma ile üreme nasıl gerçekleşir? Bu yolla üreyen bir canlı yazınız.

8 Rejenerasyon ile üremede yeni canlı nasıl oluşur?

9 Eşeyli ve eşeysiz üremenin **bir benzerliğini** ve **bir farkını** yazınız.

10 Bir amip bölünerek çoğalıyor. Bir amipten bir bölünme sonunda kaç yeni amip oluşur?

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 Şemada **?** ile gösterilen yerlere uygun kavramları yazınız.

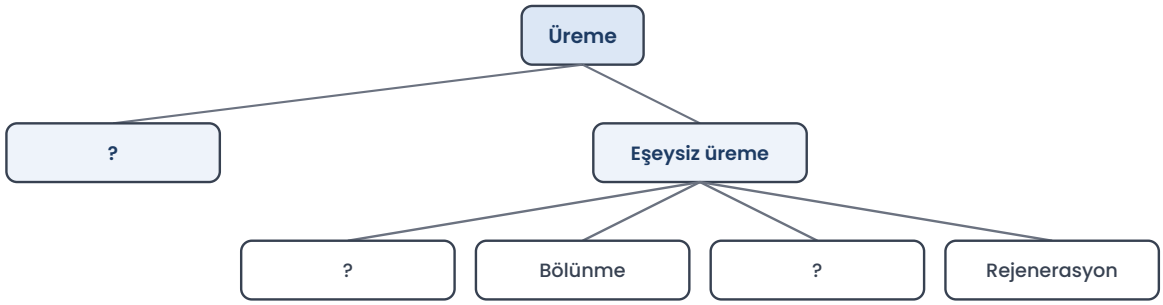

12 Bir amip her bölünmede ikiye ayrılıyor. Tek bir amip art arda **3 kez** bölünürse (her yeni amip de bölünürse) toplam kaç amip oluşur?

13 Aşağıdaki canlılardan hangisinde üreme hücreleri görev alır?

A) Çilekte gövdeden yeni bitki oluşması
B) Tavuğun döllenmiş yumurtadan civciv çıkarması
C) Hidrada tomurcuktan yeni birey oluşması
D) Planaryanın kopan parçasından yeni birey oluşması

14 Tabloda verilen durumların üreme çeşidini yazınız.

Durum	Üreme çeşidi
Patatesin gözlerinden yeni patates bitkisi çıkması	
Bakterinin ikiye ayrılarak çoğalması	
Maya mantarında oluşan çıkıntının yeni birey olması	
Kediden yavru kedilerin doğması	

15 Bir öğrenci "Kertenkelenin kopan kuyruğunun yeniden oluşması rejenerasyon ile üremedir." demiştir. Öğrenci haklı mıdır? Açıklayınız.

16 Eşeysiz üremeyle oluşan yeni bireyler ata canlıya mı, yoksa iki farklı ataya mı benzer? Açıklayınız.

17 Aşağıdakilerden hangisi vejetatif üremeye örnek **değildir**?

A) Çileğin toprağa değen gövdesinden yeni bitki oluşması
B) Gülün dalından yeni gül yetiştirilmesi
C) Öglenanın ikiye bölünmesi
D) Kavak ağacının dalından yeni ağaç gelişmesi

18 Planarya ve denizyıldızında görülen üreme çeşidinin gerçekleşmesi için kopan parça hakkında ne söylenebilir?

19 Tomurcuklanma ile bölünme arasındaki farkı açıklayınız.

20 Bir çiftçi, verimli bir çilek bitkisinin özelliklerini koruyarak çok sayıda çilek bitkisi elde etmek istiyor. Hangi üreme yolunu kullanması uygun olur? Neden?

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 Bir laboratuvarda tek bir bakteri uygun koşullarda her **20 dakikada** bir bölünmektedir (her yeni bakteri de bölünmektedir). **1 saat** sonunda kaç bakteri olur?

22 Tabloda dört canlının üremesiyle ilgili bilgiler verilmiştir. Hangi canlılarda **eşeysiz** üreme görülmektedir?

Canlı	Ata sayısı	Üreme hücresi görev alıyor mu?
K	1	Hayır
L	2	Evet
M	1	Hayır
N	2	Evet

23 Bir öğrenci deney için bir su bitkisinden (tek ata) aldığı parçaları kaba koymuş, bir süre sonra her parçadan yeni bitkiler geliştiğini gözlemlemiştir.
a) Bu üreme hangi gruba girer?
b) Yeni bitkiler ata bitkiye benzer mi?
c) Üreme hücreleri görev almış mıdır?

24 Aşağıdaki canlı–üreme çeşidi eşleştirmelerinden hangisi **yanlıştır**?

A) Amip – bölünme
B) Hidra – tomurcuklanma
C) Planarya – rejenerasyon
D) Maya mantarı – vejetatif üreme

25 Ahmet "Eşeysiz üreyen canlılar daha hızlı çoğalabilir." demiştir. Bu görüşü destekleyen bir gerekçe yazınız.

26 Bir akvaryumdaki denizyıldızı kazayla iki parçaya ayrılmıştır. Bir süre sonra parçalardan birinden yeni bir denizyıldızı gelişmiş, çok küçük olan diğer parça ise gelişmemiştir. Bu gözlemi açıklayınız.

27 Bir öğrenci üreme çeşitlerini "Tek hücreli canlılarda görülenler" ve "Çok hücreli canlılarda görülenler" diye gruplamak istiyor. Bölünme, vejetatif üreme, tomurcuklanma ve rejenerasyonu bu gruplara yerleştiriniz. (Maya mantarı tek hücreli, hidra çok hücrelidir.)

28 "Bitkiler yalnızca tohumla çoğalır." yargısını çürüten iki örnek yazınız.

29 Aşağıdakilerden hangisi **eşeyli üremenin** bir özelliğidir?

A) İki ata canlı gerekir.
B) Yalnızca tek hücreli canlılarda görülür.
C) Üreme hücreleri görev almaz.
D) Kopan parçadan yeni birey oluşur.

30 Bir bilim insanı aynı türden iki bitki topluluğu yetiştirmiştir. 1. toplulukta bütün bitkiler tek bir bitkinin dallarından, 2. toplulukta ise farklı ata bitkilerden elde edilen tohumlardan yetiştirilmiştir. Hangi topluluktaki bitkilerin birbirine **daha çok benzemesi** beklenir? Açıklayınız.

Takıldığın soruyu işaretle, konu özetine tekrar göz at. Başarılar!
Diğer konuların çalışma kâğıtları ve deneme sınavları: **maarifpdf.com.tr**